

Конструктивті ның негіздері

Орындаған: Суинбаева.Л
Оралбаева.А
Аманкулова.К
Төрешова.С
Тексерген: Сыдығалиева.З

Жоспар

I. Кіріспе

II. Негізгі бөлім

1. Сынды қабылдау
2. Конструктивті сынның қағидалары
3. Конструктивті сынның қарапайым ережелері
4. Конструктивті сынның формасы

III. Қорытынды

Кіріспе

Сын – жұмыстағы жетіспеушілікті болдырмаудың бір түрі. Әрбір сын пайдалы! Бұның себебі, сын айтушы яғни сыншы сіздің келеңсіз сәттеріңізді ашып көрсетеді. Сынды мойындау, бұл өзіңе тағылған жауапкершілікті барынша сезіну мен оны болдырмау. Егер айтылған сынға өте ұқыпты қарайтын болса, бұл деген өзін жеңе білуі, яғни «мен мықты тұлғамын» деп айтуы. Және ең бастысы, конструктивті сынның тоны сыналушымен жалпы бір жұмыс дәрежесіне байланысты өрбиді. Конструктивті сынға қарсылық әрқашанда біреу. Егер жасалған немесе жазылған іс нашар болса, жақсырақ жасауға талпыну керек.

Сынды қабылдау

Сын өнімді де өтімді шығу үшін, мынадай ережелердің ретін келтіру керек:

- 1.Өзіме айтылған сын өзімнің мүмкіндігімді қаншалықты екенін көрсетеді.
- 2.Айтылған сынның маңыздысы сол, онда ең маңыздысы бөлшегінің түбірін таба білуі.
- 3.Пайдалы сынның ескертуі, ол сен көрмеген жұмысыңның қараңғы жағын талқылауға мүмкіндік береді.
- 4.Ең бірінші сынды қабылдауың-фиксация, екінші өзің сол сыннан пайдалы жағын таба білу, үшіншіден жетіспеушілікті жою, төртіншіден сол қатенің қайталанбауына жол бермеу.
- 5.Барлық сыннан пайда таппайсың, қайта жігерлене түсесің.
- 6.Кез келгенсын зиянды, себебі «Ішкі жан дүниедегі ауыр сезімді» асқындыруы мүмкін я ол асқынуды жеңе алмауы мүмкін.

Конструктивті сынның негізгі қағидалары:

Айтар сын өнімді,әрі ар намысқа тигізбестей және айыпты болмас үшін,төмендегі ережелерді қолдану керек:

1.Сында келіспеушілік аргументацияны қолданбаңыз. Ұнамсыз аргументация сынаушылығы”Қанша рет сізге айттым!”Коррективті емес типке тағы дауыс көтеру болып табылады.Егер сізде серіктесіңізге ренжітетіндей айтар сөзіңіз болса,асықпаңыз,алдымен терең дем алып немесе ішіңізден10-30дейін санаңыз,ауыз қуысын тілмен біраз жүргізіп өтіп,өзіңіз туралы екі ауыз сөз айтыңыз, бірақ ренжісті емес болуы керек.

2.Сынның орнына өз қателігіңнің аргументациясы жақсы болар еді.Алдымен біреуді сынымас бұрын, өз қателігіңді жөндеп ал.Қатеңді мойында,сонда ғана сыналушы адам сынды өткір және нық қабылдамайды, оның адамгершілігіне сызат түсірме.

Конструктивті сынның қарапайым ережелері

Конструктивті сын, ең бастысы жетілуге, жалпы сынды сұраққа бағыттады.

Ол сынның нақ өзінен шығады және онсыз ол сыншы болып есептеледі.

Мұнда да түсінікті де қарапайым ережелер бар:

-Сын өзінің авторымен байланыссыз, шығармашылығына да емес, саясатына да емес немесе тұлғаға да емес, ол бастысы жұмыстың сапалығына байланысты.

-Сында ешнәрсе де, еш жұмысқа емес, айтылған немесе істелген жұмыс бабында болады.

-Сын мазмұнының есебіне алынбайтын ережелерді қозғамай жұмыстың нәтижесін өз ережелері бойынша сынау

-Жұмыстың рухани жағына тиіспей, егер жұмыстың рухани жаңы сол сұрақтың негізі болмаса.

-Белгілі бір тұлғаны сынамау, егер қызметінің жеткіліксіздігі туралы болса

-Ең бастыны сынға алу керек. Айтылған немесе жасалынған жұмыстың әлсізін емес, мықты жағын сынаған жөн.

-Сұрақ еш кәдеге аспаса да, оны қайта өңдеп, басқа көзқарасты жағдайда жеткізуге болады.

Конструктивті

Жігерлендіретін

Тұлғасыз

Ирония

Конструктивті сынның формалары

Өкініш

Қорқыныш

Аналогия

Жұмсарту

Қорытынды

Қорытындылай келе, сын қай жерде болмасын, кімге болмасын айтылады. Сынды қабылдай білу, өзінді жеңе білу деген сөз. Сынның пайдасы да зор, ол арқылы бойыңдағы көптеген кемшіліктерден, жағымсыз әрекеттерден арылуға болады. Мінсіз адам болмайды ғой, сол себепті әрбір адам тұлға ретінде сынды айта да білу керек, сонымен бірге қабылдай да білу керек.